

פרשת יתרו

נושא השבוע: כיבוד הורים

מה בפרשה

- ביקור יתרו ועצתו למשה – לאחר ששמע יתרו על יציאת מצרים, הביא את בתו צפורה ובניה אל משה, הביע את שמחתו על הצלת ישראל, הכיר בגדולת ה' ויעץ למשה עצה בדבר מינוי שופטים שיקלו מעליו את הטורח הרב.
- מעמד הר סיני ועשרת הדיברות – זוהי הפרשה המרכזית בספר. היא מספרת על טקס כריתת הברית בין ה' ועם ישראל, ועל מתן עשרת הדיברות שהם היסוד לתורה כולה. בעשרת הדיברות קביעת ייחודו המוחלט של האלוהים, איסור לעבוד פסילים, ולשאת את שם ה' לשווא. ציווי על קדושת השבת, חובת כיבוד הורים ואיסורים מוחלטים לרצוח, לנאוף, לגנוב, להעיד עדות שקר ולחמוד את אשר לזולת.

נושא השבוע

עשרת הדיברות הן למעשה שיאו של ספר שמות, העניין המרכזי והנשגב שבו. לא מדובר במצוות רגילות, אלא במעין תביעה אלוהית בסיסית מן המאמינים.

הדיבר המצווה על **כיבוד הורים** מהווה מעין מעבר מן המצוות שבין אדם למקום (לאלוהים) הנזכרות קודם לו אל המצוות שבין אדם לחברו הנזכרות אחר כך. ההורים הם בני אדם אבל הם גם שותפים לבורא ביצירתו ולכן יש לכבד אותם כפי שמכבדים את אלוהים. השכר נקבע בדרך של מידה כנגד מידה - אם תכבד את מי שהיה מקור חייך, תזכה שיאריכו ימך בעולם.

מדריך

המדרש דן במהותה של מצוות **כיבוד הורים**. ניתן לשאול את התלמידים: מה זה "כיבוד הורים"? כיצד נכבד את הורינו? נשמע בקולם, נדבר אליהם יפה, נעזור להם. אם אחד ההורים מבקש מאיתנו דבר מה, ואנו עושים אותו תוך כדי התלוננות או בערה לא מכובדת – האם זהו כיבוד? ודאי שלא.

קריאת המדרש ודיון

כדאי להקדים לפני הדיון שמדובר באנשים מבוגרים, שההורים שלהם כבר קשישים ונזקקים לעזרתם. נציג את שני האנשים ומעשיהם, ונשאל לגבי כל אחד מהם: מה מעשהו הטוב של אותו אדם ומה הרע? אך אם לכל אחד מעשה טוב ומעשה רע – מדוע עדיפה התנהגותו של האדם השני? משום שכבוד מתבטא לאו דווקא במעשה, אלא ביחס. ולכן, אם אני עושה מה שאמא רוצה אך מתייחס אליה לא יפה – אני לא מכבד אותה. ניתן לסכם כי כיבוד הורים מורכב מכמה מישורים. חשוב לעשות מה שהם מבקשים, חשוב לעזור בבית וחשוב לעזור לאחים הצעירים. אך חשוב לא פחות היחס והכיבוד. ולא רק אל ההורים: אלא לכל אדם, כפי שהיינו רוצים שיתייחסו אלינו!

ש י ר

יומולדת מלוחה / דבורה רזיאל
כדי לשמח את אמא ליום ההולדת
הכנתי הפתעה, עוגה מיוחדת:
בצורה של שפן, או חתול, או רכבת
עם סוכריות ונרות כמו שאמא אוהבת.
אני התרגשתי ואמא גם,
פרסה פרוסות וחילקה לכולם.
ואיך שנגסנו נגיסה ראשונה
הרגשנו מיד בטעות איומה.
תיכף התמלאו לי העיניים דמעות
וכמעט כמעט התחלתי לבכות.
אבל אמא חיבקה אותי ואמרה
שגם לה זה פעם קרה
ואפילו שהעוגה יצאה כל-כך מלוחה
היא עדיין לגמרי לגמרי שמחה!

